

Projekt

z dnia 3 marca 2020 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W KOSZALINIE**

z dnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Miejskiego Programu Wspierania Rodziny
i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2019-2021” za 2019 rok**

Na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2019r. poz. 1111, poz. 1818, poz. 2245) Rada Miejska w Koszalinie uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje sprawozdanie z realizacji „Miejskiego Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2019 – 2021” za 2019 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Jan Kuriata

PREZYDENT MIASTA

Piotr Izaliński

Kierownik
Referatu Spraw Społecznych i Ochrony Zdrowia

mgr Dorota Wojdylewska - Świtalska

03.03.2020r.

Dyrektor
Wydziału Kultury i Spraw Społecznych

mgr Dorota Pawłowska

RADCA PRAWNY

Małgorzata Piotrowska

3.03.2020r.

Załącznik
do Uchwały Nr.../.../2020
Rady Miejskiej w Koszalinie
z dnia 19 marca 2020r.

SPRAWOZDANIE
z realizacji „MIEJSKIEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
i ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ na lata 2019 – 2021”
za 2019 rok

KOSZALIN 2020

WSTĘP

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa zawartymi w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przyjęty został do realizacji w dniu 28 marca 2019 roku Uchwałą nr IV/58/2019 Rady Miejskiej w Koszalinie „Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2019 - 2021”.

Misją realizowanego Programu są działania ukierunkowane na dzieci, środowisko rodzinne i rodzinę, jako najważniejszą komórkę społeczną. Głównym celem Programu jest poprawa funkcjonowania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej. W realizację powyższego Programu wpisują się wszelkie działania podejmowane przez zaangażowane podmioty na rzecz dziecka i rodziny, wynikające z ich zadań statutowych.

Sprawozdanie z zakresu realizacji Programu, w imieniu Prezydenta Miasta Koszalina, Koordynator Programu przedkłada Radzie Miejskiej w Koszalinie do dnia 31 marca każdego roku, w oparciu o przyjęte wskaźniki i dane pozyskane od podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

1. PROMOWANIE WARTOŚCI RODZINY I ROZWIJANIE SYSTEMU WSPARCIA RODZINY

Rodzina, a przede wszystkim rodzice i ich postępowanie kształtują określone wartości, postawy, przekonania, którymi w swoim życiu będą kierowały się dzieci. Proces wychowania jest podstawowym celem rodziny i jej pierwszorzędnym zadaniem. Interakcje zachodzące w rodzinie kształtują dziecko, które poznaje, co jest w życiu ważne, wartościowe, godne szacunku i naśladowania, a także poznaje otaczający świat i prawa nim rządzące. Rodzina, jako fundamentalne środowisko dziecka powinna dbać o wszechstronny rozwój psychiczny i osobisty dziecka oraz społeczny i fizyczny, zapewniać bezpieczeństwo i spokój w każdym aspekcie życia, dążyć do prawidłowego rozwoju moralnego i kulturowego.

1.1. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE, W TYM PROMOWANIE WARTOŚCI RODZINY

Rodzina to najważniejsze miejsce każdego człowieka, które determinuje całe jego późniejsze dorosłe życie. Dlatego ważnym zadaniem instytucji powołanych do pracy z dzieckiem i rodziną jest zapewnienie możliwości wspólnego spędzania czasu wolnego przez wszystkich członków rodziny, dzieci i młodzież oraz umożliwienie aktywności twórczej, która wpływa na integrację rodziny. W związku z powyższym Miasto Koszalin przywiązuje dużą wagę do kwestii promowania wartości rodziny i pomocy rodzinom wielodzietnym, m.in. zabezpieczenia miejsc w żłobkach i przedszkolach miejskich, pomocy mieszkaniowej, senioralnej czy socjalnej.

W koszalińskich przedszkolach organizowano różne formy integracji rodziny, np. spotkania adaptacyjne dla dzieci i rodziców dzieci przyjętych do przedszkola po raz pierwszy, wielopokoleniowe spotkania tematyczne z okazji świąt, wspólne zabawy z rodzicami w ramach zajęć otwartych, warsztaty artystyczne, pikniki rodzinne, udział w imprezach integracyjnych z rodzicami „Leśna Piątka Pikuś”, „Leśna Piątka”, „Biegiem po zdrowie”, „Wakacyjne mile dziecięce”, „Baw się z mamą, baw się z tatą”, „Podchody na Górze Chełmskiej”, „Wróżby Andrzejkowe z rodzicami”, warsztaty z Pozytywnej Dyscypliny, działalność Klubu Optymistycznych Rodziców, prace społeczno-użyteczne rodziców na rzecz przedszkola, wspólne opracowywanie przez rodziców i dzieci kodeksu przedszkolaka, „Rodzice dla dzieci” - stworzenie placu zabaw, udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, „Rodzic jako ekspert” - prowadzenie zajęć ze swoim dzieckiem dla innych dzieci.

Ponadto przedszkola realizowały programy własne, miejskie i ogólnopolskie, np. „Gry i zabawy przeciwko agresji”, „W zdrowym ciele zdrowy duch”, „Marchewkę zjemy zdrowe zęby

mamy”, „Od uprawy do potrawy”, „AZP – Podróż do Eko-krainy”, „Kubusiowi przyjaciele natury”, „Zdrowo jem więcej wiem”, „Chronimy dzieci”, „Mali ratownicy”, „Edukacja przeciwpożarowa”, „Bezpieczny Internet”, „Bezpieczny w sieci”, „Śmiało rozmawiamy dla dobra dzieci”, „Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem”, „Popołudnie dla rodzica”, „Babcia i Dziadek czyta bajeczki z przedszkolnej półeczki”, „Zawody moich rodziców”, „Akademia Zdrowego Przedszkolaka”, „Zbieraj baterie i telefony!”, „Przyjaciele Zippiego”, „Mały Ratownik”.

Dodatkowo przedszkola włączały się w liczne akcje i kiermasze charytatywne, np. Szlachetna Paczka, Marzydzielska Poczta, Dzień Chorego (przy współpracy z Hospicjum w Koszalinie), Góra Grosza, zbiórka nakrętek „Ile waży św. Mikołaj”, zbiórki na rzecz Stowarzyszenia Mama w Mieście Koszalin oraz na rzecz Domu Samotnej Matki, udział w akcji „Zamiast lizaka kup karmę dla psiaka”, „Wrzuć słodziaka dla dzieciaka”.

W realizację omawianego celu włączyły się także szkoły podstawowe, ponadpodstawowe, Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy oraz Bursa Międzyszkolna.

Ww. placówki prowadziły działania promujące wartość rodziny, np.: w ramach zajęć wychowanie do życia w rodzinie (WDŻ) uczniowie poznawali zasady funkcjonowania rodziny, jej wartości, tradycje, role dziecka w rodzinie i w grupie. Prowadzono spotkania wspierające rodziców w zakresie ich umiejętności wychowawczych. Na zajęciach wychowawczych i historii kultywowano tradycje narodowe, w tym rodzinne, organizowano integracyjne imprezy rodzinne, imieniny i urodziny uczniów. Prowadzono pedagogizację rodziców i spotkania ze specjalistami różnych dziedzin. W ramach szkolnych kół wolontariatu realizowano zbiórki żywności, artykułów higienicznych dla Hospicjum w Koszalinie, „Szlachetną Paczką”, zbiórkę dla Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Ponadto dzieci i młodzież brały udział przy organizacji „Europejskiego Festiwalu Filmowego INTEGRACJA TY I JA”.

Koszalińskie szkoły w 2019 roku realizowały programy własne, miejskie i ogólnopolskie oraz zajęcia profilaktyczne dotyczące uzależnień, cyberprzemocy, stosowania środków psychoaktywnych, profilaktyki zaburzeń rozwoju fizycznego, profilaktyki HIV, nałogów, profilaktyki higieny jamy ustnej, wszawicy, fluoryzacji zębów. Oto niektóre z nich: „Bądź dobrym kumplem – nie dokuczaj”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Cyberprzemoc”, „Unplugget – program zapobiegający uzależnieniom w szkole”, „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”, „Taki jak Ja”, „Przyjaciel Zippiego”, „Bieg po zdrowie”, „Masz jedno życie, nie zmarnuj go”, „Uczeń bezpieczny w szkole, domu, na podwórku”, Bezpieczne Ferie, Bezpieczne Wakacje, Pro-Futuro, „Empatia Wychodzi Na Dobre”, „Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny dla Zespołu Szkół nr 12”, „Trzymaj formę”, „Ratujemy i uczymy ratować”, „Wsparcie na starcie”, „Żyjmy mądrze i zdrowo”, „Co nas łączy?”, „E-papieros szkodliwa moda”, „Zjawisko nękania rówieśniczego i jego konsekwencje”, „Poszukiwacze autorytetów”, „Podziel się odblaskiem – podaruj drugie życie!”, „Bezpieczny Puchatek”, „Cybernauci”, „Nie zmarnuj swojego życia”, „III Elementarz – czyli program siedmiu kroków”, „stop – Dopalaczom”, „ARS, czyli jak dbać o miłość”, „Ja wśród innych”, „Realizacja celów w kształtowaniu dojrzałej osobowości”, „Samorealizacja i odpowiedzialność za własny rozwój”, „Prawa i obowiązki człowieka, ucznia, dziecka”, „Komunikacja – czym jest i jaką rolę odgrywa kontakt w relacjach międzyludzkich”, „Dojrzałość i odpowiedzialność w życiu człowieka”, „Przemoc i agresja w naszym otoczeniu. Mechanizmy zachowania agresywnego wobec innych”, „Zrozumieć siebie nawzajem – budowanie relacji w grupie”, „Masz jedno życie – nie zmarnuj go”, „Fonoholizm”, „Określenie własnych celów i sposoby ich realizacji”, „Masz prawo do mediacji”, „Odpowiedzialność karna, cyberprzemoc, fonoholizm, handel ludźmi”, „W świecie uczuć – różnorodność przeżywania emocji i możliwość wyrażania ich”, „Stres – objawy,

uwarunkowania i strategii radzenia sobie z nim”, „Ograniczenie zachowań ryzykownych w kontekście zagrożeń HIV”, „Postawa akceptacji i tolerancji wobec innych”, „Twoje życie – twój wybór”, „Śniadanie daje moc”, „Szkolne śniadanie”, „Mleko w szkole”, „Owoce i warzywa w szkole”, „Zdrowo jesz – lepiej żyjesz”, „Cukierki”, „Spójrz inaczej”, „Odczuwaj, ufaj, mów”, „Porozmawiajmy o agresji”, „Pij mleko – będziesz zdrowy”, „Jem owoce i warzywa”, „Szkolna olimpiada promocji zdrowia”, „Między nami kobietkami – dorastając jak dziewczyna”, „Zdrowy uśmiech”, „Od rehabilitacji do samodzielności”.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2019 roku realizował projekt pn. „Projekt RODZINA”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Jego celem było podniesienie jakości i dostępności usług w zakresie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej na terenie Gminy Miasta Koszalin. W 2019 roku projekt skierowany był do 60 osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz do 45 osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą. Uczestnicy zostali objęci wsparciem w postaci:

- doradztwa specjalistycznego (prawnik, psycholog i pedagog),
- warsztatów grupowych: „Szkoła dla rodzica”, „Gospodarowanie budżetem domowym”, „Profilaktyka zdrowego trybu życia”,
- warsztatów kompetencji rodzicielskich dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, w tym weekendowy wyjazd integracyjny z warsztatami podnoszącymi kompetencje rodzicielskie.

Osoby borykające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi uczestniczyły wraz z najbliższymi w szeregu wydarzeń, ukierunkowanych na naukę spędzania czasu wolnego oraz wzmocnienie więzi rodzinnych, takich jak wyjścia do kina, teatru, na kręgielnię, wycieczki do wiosek tematycznych, a rodziny zastępcze w trzech cyklach turnieju bowlingowego.

W roku 2019 pracownicy socjalni MOPR w Koszalinie przygotowali i zrealizowali 5 projektów socjalnych.

1. 13 czerwca 2019 roku zrealizowano projekt „Bądź piękna”. Udział wzięły w nim trzy mieszkanki Koszalina, korzystające ze wsparcia MOPR w Koszalinie, wytypowane przez pracowników socjalnych. Panie otrzymały komplety ubrań od miejscowych sklepów, a w zakładzie kosmetyczno - fryzjerskim przeszły zabiegi na twarz, dłonie i włosy oraz otrzymały szereg porad m.in. jak radzić sobie samodzielnie z pielęgnacją urody. Profesjonalny makijaż, paznokcie i nowe fryzury wydobły urodę Pań. Na koniec odbyła się sesja zdjęciowa poprowadzona przez profesjonalnego fotografa. Udział w projekcie pozwolił uczestniczkom zobaczyć jak niewiele wysiłku potrzeba, aby wydobyć piękno, które w nich jest.
2. „Pokój marzeń”, którego finał miał miejsce 1 sierpnia 2019 roku Projekt miał na celu poprawę warunków mieszkaniowych jednej rodziny zamieszkałej na terenie Gminy Miasta Koszalin. W ramach projektu dwoje dzieci w wieku szkolnym zamieszkało w wymarzonej sypialni, który stworzono zgodnie z ich potrzebami.
3. W dniach 18 stycznia 2019 roku w Klubie Osiedlowym „Bałtyk”, 10 września 2019 roku w sali Szkoły Podstawowej Nr 9 oraz 26 listopada 2019 roku w Klubie Osiedlowym „Zacisze” odbyły się spotkania z cyklu „Stop Smog! Czyste powietrze w Twoich rękach”. Przybyłe osoby wysłuchały wystąpienia Pani Mirosławy Aziurkiewicz, doradcy energetycznego z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na temat smogu, zanieczyszczeń, sposobu reagowania na zanieczyszczenia oraz możliwości wymiany źródeł

ciepła. Strażnicy miejscy przedstawili zasady reagowania na nieprawidłowości w otoczeniu, szczególnie związane ze spalaniem odpadów w piecach. Na drugim i trzecim spotkaniu był obecny przedstawiciel firmy KOSPEL, który opowiedział o smogu, zanieczyszczeniach, panujących normach oraz przekazał informacje na temat różnorodności pieców do ogrzewania i wynikających z tego różnic w emisji substancji spalanych. Na ostatnim spotkaniu Straż Miejska zaprezentowała dodatkowo dron, który jest wykorzystywany do kontroli zanieczyszczeń.

4. „Świadomą Być”, to projekt, w którym uczestniczyło 20 kobiet. Projekt dotyczył działań edukacyjnych na rzecz promocji zdrowia, zwiększenia poziomu wiedzy oraz świadomości kobiet w zakresie ryzyka zachorowania na nowotwory m.in. piersi z powodu braku stosowania profilaktyki.
5. „Na Łąkowej”. Projektem objęta była 1 rodzina. W ramach projektu miały miejsce zróżnicowane działania na rzecz poprawy warunków lokalowych rodziny, czego końcowym efektem był montaż szamba.

Łącznie w projektach uczestniczyły 115 osoby.

W 2019 roku Programem „Koszalińska Karta Dużej Rodziny” objętych było 1008 rodzin, natomiast programem „Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny” - 1279 rodzin. Z informacji otrzymanej z Urzędu Miejskiego w Koszalinie liczba partnerów „Koszalińskiej Karty Dużej Rodziny” na dzień 31 maja 2019 roku wynosiła 132. W okresie od 1 czerwca 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku, po przejęciu zadania przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie, do programu partnerskiego przystąpiło 5 firm.

Komenda Miejska Policji w Koszalinie w 2019 roku realizowała szereg działań w obszarze wspierania rodziny, podejmując przede wszystkim działania profilaktyczne w ramach programów i przedsięwzięć oraz zorganizowanych akcji profilaktycznych na rzecz dzieci, młodzieży i ich rodziców. Wsparcie rodziny odbywało się również poprzez pracę z dziećmi i szkolenia rodziców z zakresu bezpieczeństwa.

W zakresie rozwoju i wsparcia rodzin prowadzono zajęcia, warsztaty oraz szkolenia w ramach następujących programów profilaktycznych:

1. Obietnice. Twoje życie jest bezcenne – nie pozwól się sprzedać! - w zakresie zapobiegania handlowi ludźmi, zwłaszcza dziećmi, przeprowadzono prelekcje dla uczniów szkół średnich z terenu Koszalina. Podczas spotkań przedstawiano problematykę handlu ludźmi, wskazywano metody werbowania, sposoby unikania zagrożenia, szukania pomocy. Działania prowadzono również w zakresie przestrzegania przed zagrożeniami związanymi z samowolnym opuszczaniem domów rodzinnych lub zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz ucieczek. Łącznie w 23 prelekcjach wzięło udział 1219 uczniów;
2. Dopalacze to ściemniacze. W czasie spotkań z młodzieżą szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Koszalina prezentowano pokaz multimedialny oraz filmy profilaktyczne dotyczące zagrożeń związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych, dyskutowano na temat właściwych postaw moralnych, asertywności w kontaktach z rówieśnikami, sposobów radzenia sobie z wyobcowaniem i samotnością, skutków zdrowotnych i destrukcyjnego wpływu substancji psychoaktywnych na przyszłość zawodową i osobistą młodych ludzi. Zrealizowano 79 spotkań z młodzieżą, w których wzięło udział 4540 uczniów;
3. Spragnieni życia nie pragną picia. Z przeprowadzonych przez Urząd Miejski w Koszalinie

badan, z informacji pedagogów i rozmów z samymi uczniami wynika, że młodzież nie widzi żadnego zagrożenia związanego z używaniem alkoholu, w porównaniu do narkotyków czy tzw. dopalaczy i często nie potrafi bawić się bez niego. Dodatkowo konsekwencje zdrowotne wynikające ze szkodliwego wpływu alkoholu na organizm młodego człowieka wydają się młodym ludziom nieistotne i wątpliwe. Czynnikiem wpływającym na takie postrzeganie jest często poruszana przez młodzież kwestia ogólnej dostępności alkoholu i legalność jego sprzedaży. Stąd Komenda Miejska Policji w Koszalinie opracowała program profilaktyczny, który ma uczulić młodzież na kwestie kryminogenne i zdrowotne związane ze spożywaniem alkoholu. W 2019 roku zrealizowano w powyższym zakresie 48 spotkań, w których udział wzięło 2411 uczniów;

4. W ramach programu „Razem bezpieczniej” w listopadzie i grudniu 2019 roku zrealizowano warsztaty „Zagraj z nami w realu” - edukacja i sport jako alternatywa dla behawioralnych uzależnień związanych z nadużywaniem telefonów komórkowych przez dzieci i młodzież. Podczas zajęć przekazywano uczniom informacje na temat niebezpieczeństw związanych z niewłaściwym i nadmiernym korzystaniem z telefonów, prezentowano filmy profilaktyczne i przeprowadzano ćwiczenia warsztatowe. Przeprowadzono 14 spotkań, w których uczestniczyło 872 uczniów;
5. Zagraj ze mną w bezpieczeństwo - gra edukacyjna wykorzystywana w najstarszych grupach przedszkolnych i szkołach podstawowych w klasach I-III, ukierunkowana na profilaktykę bezpieczeństwa na drodze, w domu i w szkole, wobec obcych oraz zwierząt. Przeprowadzono 35 spotkań w przedszkolach i szkołach podstawowych z terenu Koszalina i powiatu koszalińskiego dla 3589 dzieci. Ponadto gra była wykorzystywana podczas festynów prewencyjnych oraz spotkań w plenerze z dziećmi. Gra cieszyła się ogromnym zainteresowaniem;
6. Cyberzagrożenia - zajęcia z rodzicami, pedagogami oraz dziećmi i młodzieżą w placówkach oświatowych z zakresu bezpieczeństwa w Internecie. Nauczyciele i wychowawcy oraz rodzice zwracali uwagę na różnego rodzaju niebezpieczeństwa związane z aktywnością dzieci w sieci, nie znając często metod i sposobów radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi w tym zakresie. Stąd Komenda Miejska Policji w Koszalinie zainicjowała wiele prelekcji i warsztatów szkoleniowych dla uczniów, nauczycieli i rodziców w celu przybliżenia tematu i przeciwdziałania zagrożeniom. Podczas szkoleń poruszano m.in. tematy tzw. wyzwań (challenge'ów), aktywności w mediach społecznościowych, zwłaszcza na Facebooku, publikacji i wykorzystywania zdjęć i filmów, uwodzenia, dyskryminacji, hejtowania, rasizmu i prześladowań w Internecie, wyłudzenia danych osobistych itp. Przeprowadzono 130 spotkań w szkołach z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu dla 4509 uczniów;
7. Bezpieczny Przedszkolak - realizacja programu z zakresu bezpieczeństwa dzieci w wieku przedszkolnym. Przeprowadzono 86 spotkań z dziećmi w wieku 3-6 lat w zakresie bezpieczeństwa na drogach, bezpieczeństwa w kontaktach z osobami obcymi oraz bezpiecznej zabawy w domu i na podwórku. Łącznie w spotkaniach wzięło udział 2940 przedszkolaków z przedszkoli publicznych i niepublicznych z terenu Koszalina.
Ponadto w ramach działań wsparcia rodziny, przeprowadzono następujące szkolenia:
 1. dla pracowników Działu Pieczy Zastępczej oraz rodzin zastępczych działających w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie z zakresu rozpoznawania środków psychoaktywnych, zagrożeń zdrowotnych i prawnych oraz szukania pomocy dla dziecka

dotkniętego uzależnieniem od takich substancji. Szkolenia odbywały się w siedzibie MOPR w Koszalinie i w ich trakcie wykorzystywano tzw. walizkę edukacyjną oraz inne materiały edukacyjne;

2. dla wychowawców w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej TPD w Starych Bielicach z zakresu sprawowania opieki nad dziećmi, zagrożeń związanych z używaniem przez wychowanków środków psychoaktywnych, ucieczek oraz trudności wychowawczych.

Powyższy cel realizowało również w 2019 roku Stowarzyszenie Koszalińskie Centrum Wolontariatu, które w ramach realizacji zadania publicznego "PomagaMY" objęło pomocą korepetytorską 20 uczniów ze szkół podstawowych i średnich mających kłopoty w nauce.

1.2. WSPIERANIE RODZINY PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI, W TYM PRACA Z DZIEĆMI

Interdyscyplinarną pomoc rodzinom przeżywającym kryzys świadczą lokalne służby społeczne oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny, z zachowaniem zasady wzajemnej współpracy oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań. Realizacja odbywa się za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem w procesie zmian, z wykorzystaniem jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

W minionym roku pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie wspierali rodziny przeżywające trudności poprzez udzielanie różnorodnych form pomocy:

1. liczba rodzin objętych pomocą finansową i niefinansową – 1546,
2. liczba dzieci i młodzieży objętych dożywianiem – 242.

W ramach poprawy sytuacji rodzin żyjących w trudnych warunkach materialnych przyznawano świadczenia pieniężne i w naturze:

1) zasiłki celowe: przyznawane m.in. na żywność, opał, odzież, leki i leczenie, zakup posiłków:

- liczba rodzin, którym przyznano świadczenie – 657,
- kwota świadczeń wyniosła 775 514,00 zł, w tym dotacja z budżetu państwa do zasiłku na zakup posiłku wyniosła 451 633,65 zł,

2) posiłki (w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023):

- liczba rodzin, którym przyznano świadczenie – 297 tj. 409 osób,
- kwota świadczeń wyniosła 476 679,00 zł, w tym dotacja z budżetu państwa do posiłków wyniosła 370 999,12 zł,

3) zasiłki okresowe:

- liczba rodzin, którym przyznano świadczenie – 591 tj. 592. osoby,
- kwota świadczeń wyniosła 897 520,00 zł, w tym dotacja z budżetu państwa wyniosła 897 520,00 zł.

Ponadto, na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Koszalinie nr II/27/2018 z dnia 20 grudnia 2018 roku, ze zmianami, w sprawie przyjęcia programu osłonowego „Pomoc w formie posiłku dla uczniów i dzieci udzielana na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola”, w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, na wniosek dyrektorów szkół w 2019 roku udzielona została pomoc w formie posiłków dla dzieci, bez potrzeby ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez MOPR w powyższym zakresie decyzji administracyjnej. W 2019 roku dożywianiem w formie posiłków na wniosek dyrektora szkoły objęto 45. dzieci. Wydatkowana kwota w 2019 roku na posiłki dla dzieci i młodzieży w szkołach wyniosła 304 095,00 zł, w tym dotacja z budżetu państwa wyniosła 221 465,00 zł.

Dodatkowo, MOPR w Koszalinie w 2019 roku realizował zadanie polegające na przyznawaniu pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Koszalina. W celu wspierania uczniów z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, pomoc materialna o charakterze socjalnym przyznawana była w formie stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego, co ma wpływ na realizację potrzeb edukacyjnych dzieci. W 2019 roku wypłacono 658 stypendiów oraz 5 zasiłków szkolnych. Koszt realizacji zadania wyniósł 352 454,96 zł, w tym:

- dotacja Wojewody Zachodniopomorskiego - 281 963,97 zł,
- środki własne gminy - 70 490,99 zł.

W ramach realizacji ww. celu, wsparcie realizowali pracownicy socjalni zatrudnieni w dwóch Rejonach Pracy Socjalnej MOPR w Koszalinie. W 2019 roku pracownicy socjalni objęli pracą socjalną 72 rodziny. Jednocześnie, w minionym roku, MOPR w Koszalinie realizował zadanie związane z prowadzeniem usług specjalistycznych, w ramach których wsparciem objętych zostało:

- 20 dzieci skorzystało ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadania zlecone);
- 2 dzieci skorzystało ze specjalistycznych usług opiekuńczych (zadania własne gminy) w ramach Programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych – edycja 2019” finansowanego ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła możliwość przydzielenia asystenta rodziny. W MOPR w 2019 roku zatrudnionych było 5 asystentów rodziny. Wsparciem asystenta objęto 78 rodzin ze 195 dziećmi. Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną to 26 miesięcy. Do zadań asystentów rodziny należy m.in.:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną,
- dokonywanie ocen sytuacji rodziny nie rzadziej niż co 6 m-cy,
- bezpośrednia praca w środowisku rodzinnym,
- wspieranie rodziny w rozwiązywaniu różnorodnych problemów,
- współpraca z instytucjami oraz innymi podmiotami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi, itp.,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin i propagowanie pozytywnych wzorców funkcjonowania społecznego,
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym i grupą roboczą,
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinach,
- monitorowanie i wspieranie procesu zmian, wzmacnianie i pokazywanie rezultatów własnych osiągnięć, dalsze budowanie postawy aktywnej klienta.

Ponadto, wsparciem asystenta objęto 2 rodziny (2 dzieci) w ramach programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”.

Tabela 1. Rodziny, którym udzielono wsparcia w postaci asysty rodzinnej w latach 2017-2019

		2017	2018	2019
Liczba rodzin objętych wsparciem		55	65	78
W tym:	Z postanowienia sądu	17	19	23
	Na wniosek pracownika socjalnego	33	35	38
	Rodzin, które zgłosiły się samodzielnie	5	11	17

Źródło: Dane MOPR w Koszalinie

Tabela 2. Rodziny, z którymi zakończono współpracę asystenta rodziny w latach 2017-2019

		2017	2018	2019
Rodziny, z którymi zakończono współpracę		12	20	21
W tym:	Ze względu na osiągnięcie celów	6	5	9
	Ze względu na zaprzestanie współpracy	5	11	11
	Ze względu na brak efektów	1	4	1
	Ze względu na zmianę metody pracy	0	0	0
Rodziny monitorowane po zakończeniu współpracy		10	14	12
Rodziny, które nie zostały objęte monitoringiem w tym z powodu:		2	6	12
- zmiany adresu zamieszkania		0	6	8
- bezpieczeństwa asystenta		1	0	0
- brak współpracy z asystentem		1	0	4
Rodziny, w których doszło do umieszczenia dziecka poza rodziną		6	8	10
Rodziny, z którymi kontynuowano współpracę z roku poprzedniego w roku kolejnym		43	45	48

Źródło: Dane MOPR w Koszalinie

W roku 2019 w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Koszalinie udzielono 1853 porady i konsultacje indywidualne, w tym porady psychologiczne w formie konsultacji i spotkań grupowych (psychoterapeutycznych, diagnostycznych i pedagogicznych).

Powyższa pomoc świadczona była m.in. w ramach realizowanych programów:

- Grupa terapeutyczna dla dzieci (10 osób),
- Grupa terapeutyczna dla młodzieży (6 osób),
- Grupa wsparcia dla osób doznających przemocy (24 osoby),
- Grupa terapeutyczna dla rodzin biologicznych (6 osób).

W 2019 roku, z indywidualnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie, w ramach projektu „Projekt RODZINA”, skorzystało łącznie 91 osób. Liczba udzielonych porad:

- poradnictwo pedagogiczne: 81 porad,
- poradnictwo psychologiczne: 59 porad,
- poradnictwo prawne: 52 porady.

Ponadto, w MOPR w Koszalinie, w 2019 roku prowadzonych było szereg działań mających na celu zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwięzionych w przemoc w rodzinie. Zadanie to realizował Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy i Poradnictwa Specjalistycznego. Osoby wchodzące w skład Zespołu były obligatoryjnie powoływane na koordynatorów grup roboczych w ramach realizowanych procedur „Niebieskie Karty”, przeprowadzały wywiady środowiskowe w środowiskach objętych procedurą, a także tworzyły pełne diagnozy problemów występujących w rodzinach. Dodatkowo pracownicy Zespołu regularnie monitorowali w środowisku funkcjonowanie rodzin objętych procedurą - dzięki stałemu i regularnemu kontaktowi z innymi instytucjami, zaangażowanymi w realizację procedury „Niebieskie Karty”. W 2019 roku sporządzono 177 Niebieskich Kart wszczynających procedurę (w tym 32 przez MOPR w Koszalinie, 127 przez Policję, 13 przez Oświatę, 1 przez MKRPA i 4 przez Ochronę Zdrowia). Prowadzona procedura „Niebieskie Karty” dotyczyła 173 rodzin (w tym: 114 rodzin z dziećmi), w których składzie ujęto:

- 185 kobiet (w tym: 32 starsze, 17 niepełnosprawnych),
- 180 mężczyzn (w tym: 23 starszych, 13 niepełnosprawnych),
- 213 dzieci (w tym 10 niepełnosprawnych).

Pracownicy ww. Zespołu, w ramach konsultacji dla ofiar i sprawców przemocy w siedzibie MOPR w Koszalinie w 2019 roku przyjęli i zweryfikowali 56 zgłoszeń, dotyczących podejrzeń stosowania przemocy w rodzinie. Dla części przyjętych przypadków została wszczęta procedura „Niebieskie Karty”. W każdym z ww. przypadków osoby zgłaszające się uzyskiwały wyczerpujące informacje na temat placówek i instytucji pomocowych, możliwościach uzyskania wsparcia specjalistów, możliwości podjęcia działań we własnym zakresie w celu doprowadzenia do zatrzymania przemocy w rodzinie. W ramach działalności profilaktyczno – promocyjnej w 2019 roku realizowano:

- II edycję projektu socjalnego „Nie czekaj – REAGUJ! – program wczesnej profilaktyki przemocy dla koszalińskich szkół i przedszkoli, w ramach którego w 4 przedszkolach i 11 szkołach z terenu Koszalina odbyły się 1,5 godzinne prelekcje dla kadry placówek pt. „Jak pomóc dziecku krzywdzonemu? Rola pracowników Oświaty w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”. Łącznie w ramach projektu socjalnego przeszkolono 466 osób,
- inne działania profilaktyczno-edukacyjne m.in.:
 - 20.02.2019 – działanie we współpracy z koszalińskim Stowarzyszeniem Era Kobiet polegające na przeprowadzeniu w Koszalińskim Centrum Praw Kobiet szkolenia „Skuteczna pomoc osobom uwięzionym w przemoc w rodzinie”,
 - 16.03.2019 – w ramach współpracy z koszalińskim Stowarzyszeniem Era Kobiet i Stowarzyszeniem Kuźnia Pomysłów z Jeżyczek – przeprowadzenie wykładu pt. „Przemoc w rodzinie wobec osób starszych” na II Regionalnym Kongresie Kobiet w Gminie Darłowo,
 - 13.04.2019 – w ramach współpracy z koszalińskim Stowarzyszeniem Era Kobiet przeprowadzenie wykładu pt. „Przemoc w rodzinie wobec osób starszych” na VII Regionalnym Kongresie Kobiet

w Koszalinie oraz artykuł „W czterech ścianach... Przemoc wobec seniorów” w biuletynie Kongresowym,
- od kwietnia 2019 do grudnia 2019 (1 raz w miesiącu) – dyżury pracownika MOPR w Koszalińskim Centrum Praw Kobiet,

- 25.07.2019 – przeprowadzenie prelekcji pt. „Ochrona zdrowia w lokalnym systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie” skierowanej do kadry Szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie (SOR),

- 27.09.2019 – przeprowadzenie wewnętrznego szkolenia dla asystentów rodziny z MOPR w Koszalinie pt. „Praca asystenta rodziny w rodzinie zagrożonej lub uwikłanej w przemoc”,

- 28.09.2019 – przeprowadzenie wykładu pt. „Przemoc w rodzinie wobec osób starszych” na II Regionalnym Kongresie Kobiet w Tucznie,

- 28.09.2019 – przeprowadzenie wykładu pt. „Przemoc w rodzinie wobec osób starszych” na I Regionalnym Kongresie Kobiet w Sławnie,

- 02.10.2019 – przeprowadzenie prelekcji „Funkcjonowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania dzielnicowego w ramach procedury „Niebieskie Karty” skierowanej do dzielnicowych Komendy Miejskiej Policji w Koszalinie,

- 29.11.2019 – Ogólnopolska Konferencja „Przemoc ma płęć” w Koszalinie, która została zorganizowana przez Fundację Era Dialogu w partnerstwie z MOPR. Pracownik MOPR wygłosił wykład pt. „Działalność MOPR w Koszalinie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie to zadanie realizowane z zakresu administracji rządowej, zlecone powiatowi. Program realizowany był w wymiarze min. 60 godzin zajęć grupowych i indywidualnych. Zajęcia odbywały się w formie grupy otwartej – istniała możliwość dołączenia do programu nowych uczestników w trakcie jego trwania. Program adresowany był do osób stosujących przemoc zarówno mężczyzn, jak i kobiet, a pomoc oferowana w ramach Programu udzielana była bezpłatnie. Celem głównym programu było powstrzymanie osób stosujących przemoc od zachowań niepożądanych i doprowadzenie do zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie. Program ukończyło 6 uczestników (z 10 osób, które przynajmniej 1 raz były na zajęciach). Program finansowany był ze środków Wojewody Zachodniopomorskiego, kwota wydatkowana na realizację to 5 893 zł.

Ważnym elementem w kwestii wspierania rodziny jest organizacja opieki i zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci, których rodzice ze względu na problemy społeczne i osobiste nie są w stanie w sposób należyty sprawować roli opiekuńczo-wychowawczej. Z tej formy wsparcia skorzystały dzieci uczęszczające do 7 placówek wsparcia dziennego prowadzonych w formie opiekuńczej tj. świetlic środowiskowych prowadzonych przez Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi oraz Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. W ramach ww. działania prowadzono pozalekcyjne programy opiekuńczo - wychowawcze z elementami informacyjno - edukacyjnymi. W trakcie realizacji zadania propagowano zdrowy styl życia, inspirowano uczestników do uprawiania sportu i aktywnego wypoczynku oraz kształtowano wśród nich cechy: empatii, współodpowiedzialności, wytrwałości, umiejętności współpracy w grupie itp. W realizacji zadania, łącznie w siedmiu placówkach, udział brało 283 uczestników.

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce prowadzi Program Umacniania Rodzin „SOS Rodzinie” na terenie Gminy Miasta Koszalin od lipca 2017 roku. Na koniec 2019 roku Program „SOS Rodzinie” wspierał 36 rodzin (razem 156 beneficjentów). W Programie 75% rodzin to rodziny, w których poziom odseparowania dzieci od rodziców jest średni bądź wysoki, co oznacza, że dorośli w niewłaściwy sposób realizują funkcje opiekuńczo – wychowawcze, nie zapewniają dzieciom bezpiecznego rozwoju. Rodzice, bądź opiekunowie to najczęściej osoby potrzebujące wsparcia z uwagi

na niski poziom umiejętności rodzicielskich, poważną chorobę lub niepełnosprawność w rodzinie, wielodzietność, bezrobocie, samotne rodzicielstwo, czy nadużywanie alkoholu i narkotyków. Często czynniki te współwystępują.

Do podstawowych obszarów pracy z rodzinami należało: wsparcie psychospołeczne (w tym psychologiczne i psychoterapeutyczne), zdrowotne, budowanie umiejętności wychowawczych i kompetencji rodzicielskich, pomoc w poprawie warunków życia rodziny, budowanie sieci wsparcia społecznego. Dodatkowo dla dzieci oferowano m.in. wsparcie edukacyjne w zakresie odrobienia prac domowych, nadrobienia zaległości, zajęć wyrównujących szanse edukacyjne. Zajęcia prowadzone były od poniedziałku do piątku przez cztery godziny. W tym czasie, oprócz edukacji, prowadzono zajęcia z zakresu budowania i rozwijania umiejętności społecznych podopiecznych (m.in. wyrażania emocji, rozwiązywania konfliktów, komunikacji), rozwijania zdolności i talentów dzieci (zajęcia plastyczne, muzyczne, sportowe, kreatywne). Organizowano również wycieczki i wyjazdy dla dzieci młodzieży.

W ramach projektu rzeczniczego pracownicy Programu Umocnienia Rodziny „SOS Rodzynie” w Koszalinie we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Koszalinie zorganizowali debatę panelową pn. „Znaczenie diagnozy w pracy z rodziną”. W spotkaniu, które odbyło się w auli Politechniki Koszalińskiej, uczestniczyło 90 osób (przedstawiciele władz wojewódzkich, powiatowych, gminnych, lokalnych ośrodków pomocy społecznej, sądów, instytucji i organizacji wspierających dzieci i rodziny). Celem projektu rzeczniczego było stworzenie platformy do wymiany doświadczeń w zakresie diagnozy rodziny przeżywającej trudności, wypracowanie propozycji udoskonalenia praktyk w codziennym kontakcie z beneficjentami.

Kuratorzy Rodzinni Sądu Rejonowego w Koszalinie w swojej codziennej pracy systematycznie w 2019 roku wspierali rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Na terenie miasta Koszalina nadzorem kuratora nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej objętych było 166 rodzin. Podstawowym celem pracy było doprowadzenie do stabilizacji sytuacji dziecka w prawidłowo funkcjonującej rodzinie biologicznej. W 2019 roku w 35 rodzinach kuratorzy motywowali nadzorowanych do udziału w zajęciach „szkoły dla rodziców”. W 66 nadzorach rodzina korzystała albo nadal korzysta z pomocy asystenta rodziny albo pracownika socjalnego świadczącego rozszerzoną pracę socjalną. Osiemnaścioro dzieci z rodzin objętych nadzorem kuratora korzysta z form dziennej opieki. W 2019 roku kuratorzy prowadzili 15 spraw, w których w rodzinie wszczęto procedurę Niebieskiej Karty z udziałem małoletnich dzieci. Siedmioro dzieci z rodzin objętych nadzorem kuratora zostało interwencyjnie umieszczonych poza rodziną biologiczną wskutek kryzysu w rodzinie.

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności przyjmuje i rozpatruje wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, wnioski o wydanie orzeczenia do ulg i uprawnień osób posiadających ważne orzeczenia ZUS. W 2019 roku wydał 1575 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, 1432 to orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności, 42 osoby nie zostały zaliczone do grona niepełnosprawnych, 101 osób uzyskało odmowę uzyskania orzeczenia. Po raz pierwszy orzeczenia uzyskało 628 osób. Do znacznego stopnia niepełnosprawności zaliczono 431 osób, do umiarkowanego 548 osób, a do lekkiego 453 osoby. Orzeczenia o niepełnosprawności zostały wydane 197 osobom, które nie ukończyły 16 roku życia, z czego zaliczonych zostało 164 dzieci, nie zaliczono 32 dzieci, 1 dziecko uzyskało odmowę wydania orzeczenia.

W realizację powyższego celu zaangażowane było także Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień ANON. W ramach ich działalności w 2019 roku 1015 osób skorzystało z poradnictwa i usług specjalistycznych w Centrum. W tej liczbie: 600 osób to osoby uzależnione i zagrożone uzależnieniem,

415 osób to dorośli członkowie rodzin z problemem alkoholowym (osoby z syndromem współuzależnienia i DDA). W zaawansowanych programach psychoterapii, realizowanych ze środków Urzędu Miasta MKRPA, skorzystało 312 osób, w tym 150 osób uzależnionych i 106 dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym.

Miejska Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Koszalinie, w ramach powyższego celu, prowadziła wiele zajęć i spotkań skierowanych zarówno do osób dorosłych, jak i dzieci.

1. Działania edukacyjne podnoszące kompetencje rodzicielskie w następujących formach:

- indywidualne konsultacje dla rodziców i opiekunów prowadzone na terenie szkół i przedszkoli – 567 osób,
- indywidualne konsultacje dla rodziców i opiekunów prowadzone na terenie MPP-P – 1150 osób,
- „Szkola dla rodziców” i grupa wsparcia dla rodziców dzieci z zespołem Aspergera – 114 osób,
- prelekcje, warsztaty psychoedukacji rodzicielskiej na terenie placówek oświatowych oraz odbiorcy którym udzielono porad indywidualnych – 1727 osób.

2. Spotkania psychoedukacyjne dla rodziców na terenie placówek oświatowych i MPP-P, takie jak:

- prelekcje, w których łącznie wzięło udział 223 osoby,
- grupa wsparcia dla rodziców dzieci z autyzmem – 21 spotkań - 98 osób,
- „Szkola dla rodziców – 10 spotkań - 16 osób,
- warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców uczniów klas I - 3 spotkania – 10 osób,
- popołudnie dla rodzica – 7 spotkań - 84 osoby,
- dyżury dla rodziców w przedszkolach – 3 spotkania - 10 osób.

3. Zajęcia psychoedukacyjne dla dzieci i młodzieży na terenie placówek oświatowych, tj.:

- zajęcia integracyjne „Moja klasa – moja grupa” – 3 klasy - 75 osób,
- zajęcia podnoszące kompetencje emocjonalno - społeczne – 8 spotkań - 175 osób,
- zajęcia warsztatowe – 6 spotkań - 120 osób.

4. Formy indywidualne:

- indywidualna psychoterapia dzieci i młodzieży na terenie MPP-P – 256 sesji - 37 osób,
- Biofeedback i Neuroset – 134 spotkania - 13 osób.

5. Formy grupowe:

- terapia TRE - 4 grupy - kl. II-IV, V-VI, razem 46 sesji – 23 osoby,
- zajęcia grupowe dla dzieci z zaburzeniami percepcji słuchowej – 2 grupy, 17 spotkań, 10 dzieci,
- grupa dla dzieci z wczesnego ryzyka dysleksji – 20 spotkań, 3 dzieci,
- zajęcia grupowe dla dzieci z problemami rozwojowymi i emocjonalnymi (Veronika Sherborne) – 10 spotkań, 6 dzieci,
- grupa dla dzieci z opóźnionym rozwojem mowy „Od bajania do gadania”- 11 spotkań, 8 osób,
- grupa socjoterapeutyczna dla młodzieży – 11 spotkań, 11 osób.

6. Prowadzenie grupy wsparcia dla pedagogów i psychologów szkolnych – 8 spotkań, 120 osób oraz indywidualne konsultacje dla pedagogów i psychologów szkolnych – superwizje trudnych sytuacji wychowawczych i rodzinnych - 259 osób.

7. Prowadzenie działań integracyjnych w środowisku lokalnym, w tym m.in. dotyczących akceptacji i integracji rodzin, w których występuje niepełnosprawność.

9. Prowadzenie diagnozy i terapii dzieci w ramach Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka, w ramach których przeprowadzono 70 diagnoz i 452 zajęcia terapeutyczne.

10. W ramach prowadzonego Programu Za Życiem przeprowadzono 98 diagnoz i konsultacji,

a w zajęciach terapeutycznych wzięło udział 2877 osób.

11. Miejska Poradni Psychologiczno – Pedagogiczna w Koszalinie wydaje gazetkę „Poczytajcie mamó, tato...”. W 2019 roku wydano 12 egzemplarzy.

2. ROZWÓJ RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE GMINY MIASTA KOSZALIN I ICH PROFESJONALIZACJA

Zadaniem rodzinnej pieczy zastępczej jest zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania, w szczególności traktowanie dziecka w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej, zapewnianie dostępu do świadczeń zdrowotnych, kształcenie, wyrównanie braków rozwojowych i szkolnych, zapewnianie rozwoju uzdolnień i zainteresowań, zaspokajanie potrzeb emocjonalnych, bytowych, rozwojowych, społecznych oraz religijnych, a także zapewnianie ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka oraz umożliwianie kontaktu z rodzicami i innymi osobami bliskimi.

2.1. WSPOMAGANIE ORGANIZACYJNE, FINANSOWE, SPECJALISTYCZNE, SZKOLENIOWE, RODZIN ZASTĘPCZYCH, SZCZEGÓLNI DLA ZAWODOWYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe, w tym specjalistyczne rodziny zastępcze i zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego oraz rodzinne domy dziecka.

Tabela nr 3. Liczba dzieci i rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Koszalina na dzień 31.12.2019 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	78	97
Rodziny zastępcze niezawodowe	24	29
Rodziny zastępcze zawodowe	2	7
pogotowia	1	5
specjalistyczne	1	1
Rodzinne domy dziecka	7	68

Źródło: Dane MOPR w Koszalinie

Tabela nr 4. Świadczenia wypłacane opiekunom zastępczym w latach 2017 – 2019 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Rodziny zastępcze spokrewnione	1.010,0	839,6	806,1
Rodziny zastępcze niezawodowe	595,8	451,8	400,5
Rodziny zastępcze zawodowe	134,0	76,1	66,5
pogotowia	71,3	77,9	47,6
specjalistyczne	24,1	14,8	15,2
Rodzinne domy dziecka	577,7	682,7	833,0

Źródło: Dane MOPR w Koszalinie

Tabela nr 5. Dodatki wychowawcze wypłacone w latach 2017 – 2019 roku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Dodatek wychowawczy – rodziny zastępcze	1.168,4	973,8	963,9
Dodatek wychowawczy – instytucjonalna piecza zastępcza	81,5	88,9	104,5

Źródło: Dane MOPR w Koszalinie

MOPR w Koszalinie, w 2019 roku realizował rządowy program „Dobry Start”, z którego skorzystało łącznie 184 dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność oraz usamodzielnianych z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wydatek poniesiony na realizację zadania wyniósł 55,2 tys. zł.

W 2019 roku powstało 19 nowych rodzin zastępczych, w tym:

- 16 spokrewnionych (jedna rodzina przeprowadziła się wraz z 4 dziećmi na teren Gminy Miasta Koszalin),
- 3 niezawodowych.

W 2019 roku do pieczy zastępczej przyjęto 56 dzieci:

- 22 dzieci do rodzin zastępczych spokrewnionych (w tym 4 dzieci, które przeprowadziły się wraz z rodziną zastępczą na teren Gminy Miasta Koszalin oraz 4 dzieci przeszło z instytucjonalnej pieczy zastępczej),
- 2 dzieci do niezawodowych rodzin zastępczych,
- 3 dzieci do rodzin zastępczych zawodowych,
- 11 dzieci do rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego,
- 18 dzieci do rodzinnych domów dziecka.

W 2019 roku 54 dzieci opuściło rodzinną pieczę zastępczą z czego:

- 17 dzieci opuściło rodzinę zastępczą spokrewnioną: 4 dzieci powróciło do rodziny biologicznej, 1 dziecko zostało przysposobione, 10 osób usamodzielniało się, 1 dziecko zostało umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej, 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innego powiatu,
- 9 dzieci opuściło rodzinę zastępczą niezawodową: 1 dziecko zostało przysposobione, 5 osób usamodzielniało się, 2 dzieci powróciło do rodziny biologicznej, a 1 dziecko zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 2 dzieci opuściło rodzinę zastępczą zawodową: 1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej, 1 osoba usamodzielniała się,
- 7 dzieci opuściło zawodową rodzinę zastępczą pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego: 2 dzieci zostało przysposobionych, 5 dzieci powróciło do rodziny biologicznej,
- 19 dzieci opuściło rodzinne domy dziecka: 6 dzieci zostało przysposobionych, 7 dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych, 2 osoby usamodzielniały się, 4 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Na terenie Gminy Miasta Koszalin funkcjonują 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, podlegające bezpośrednio Urzędowi Miejskiemu w Koszalinie. Na dzień 31 grudnia 2019 roku, w placówkach przebywało 17 wychowanków. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie, w 2019 roku skierował 1 dziecko. W 2019 roku 4 dzieci opuściło POW: 3 dzieci przeszło do spokrewnionej rodziny zastępczej, 1 osoba usamodzielniała się.

Ponadto, na terenie miasta funkcjonują 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego, Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa SOS w Koszalinie, prowadzona na zlecenie Gminy Miasta Koszalin przez Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce. Na dzień 31 grudnia 2019 roku, w placówce przebywało 11 dzieci: 2 dzieci z terenu Gminy Miasta Koszalin oraz 9 dzieci z terenu innych powiatów. W ciągu roku placówkę opuściło 4 dzieci i 1 dziecko zostało przyjęte do placówki. Miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka w 2019 roku w ww. placówce wynosił 3 000,00 zł.

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Towarzystwa Przyjaciół Dzieci typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno - terapeutycznego z siedzibą w Starych Bielicach prowadzona na zlecenie Gminy Miasta Koszalin przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Koszalinie. Na dzień 31 grudnia 2019 roku, w placówce przebywało: 14 wychowanków: 9 dzieci z Miasta Koszalin oraz 5 dzieci z innych powiatów. W ciągu roku placówkę opuściło 10 dzieci i przyjęto 10 nowych wychowanków (w tym 5 interwencyjnie). Miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka w 2019 roku w ww. placówce wynosił: w okresie od 01.01.2019 do 31.08.2019 - 4 130,58 zł, a od 01.09.2019 do 31.12.2019 - 4 208,00 zł.

Liczba dzieci wraz z pełnoletnimi wychowankami z innych powiatów przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Gminy Miasta Koszalin wynosiła, na dzień 31 grudnia 2019 roku, 38. W 2019 roku napłynęło do rodzinnych form pieczy zastępczej na teren Gminy Miasta Koszalin 6 dzieci z terenu innych powiatów, a opuściło ją 4 dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów przebywało 6 dzieci z terenu Gminy Miasta Koszalin, natomiast w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 20 dzieci (wraz z pełnoletnimi wychowankami). W 2019 roku umieszczono 4 dzieci pochodzących z Gminy Miasta Koszalin w placówkach na terenie innych powiatów, a w rodzinach zastępczych umieszczono 3 małoletnich. Łącznie zawarto 4 nowe porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie. W 2019 roku odeszło z rodzinnych form pieczy zastępczej na terenie innych powiatów 3 dzieci wraz z pełnoletnimi wychowankami pochodzącymi z Gminy Miasto Koszalin, a tym samym rozwiązaniu uległy 2 porozumienia. W 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koszalinie zawarł umowę w sprawie odpłatności za wyżywienie i zakwaterowanie dziecka w Ośrodku Leczniczo – Rehabilitacyjnym „Pałac Kamieniec”. Koszt świadczonej usługi wyniósł 13 723,01 zł.

Istniejące formy pieczy zastępczej objęte były wsparciem 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz 2 pracowników socjalnych. Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy i Poradnictwa Specjalistycznego MOPR w Koszalinie prowadził 1 grupę terapeutyczną dla dzieci w wieku 8 – 11 lat, w której wzięło udział 5 dzieci z rodzin zastępczych, 1 grupę terapeutyczną dla młodzieży w wieku 12 – 15 lat, w której udział wzięło 4 dzieci z rodzin zastępczych. Równocześnie pedagog oraz psycholog udzielali indywidualnych konsultacji dla opiekunów zastępczych. Ponadto specjaliści ww. zespołu przeprowadzili 90 diagnoz dzieciom umieszczonym w rodzinnych formach opieki zastępczej.

Tabela nr 6. Liczba rodzin zastępczych korzystających z porad specjalistów w latach 2017 – 2019

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Pedagog	31	31	21
Psycholog	103	83	115

Źródło: Dane MOPR w Koszalinie

Tabela nr 7. Liczba porad udzielonych rodzinom zastępczym w latach 2017 – 2019

Wyszczególnienie	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Pedagog	94	102	34
Psycholog	181	285	290

Źródło: Dane MOPR w Koszalinie

W 2019 roku rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka przystąpiły do projektu „Projekt RODZINA”, w ramach którego brały udział w warsztatach kompetencji dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz w indywidualnych spotkaniach z pedagogiem, psychologiem oraz prawnikiem. W ww. projekcie udział wzięło 45 osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, z czego 32 ukończyło projekt. W ramach projektu zorganizowano także weekendowy wyjazd integracyjny w Dziwnowie, dla rodzin zastępczych połączony z warsztatami podnoszącymi kompetencje rodzicielskie dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz osób z ich najbliższego otoczenia, który odbył się w dniach 15-16 czerwca 2019 roku. W warsztatach udział wzięło 46 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz ich 22 opiekunów.

Publiczny Ośrodek Adopcyjny ściśle współpracuje z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Koszalinie. Jego głównym celem jest prowadzenie procedur przysposobienia oraz przygotowanie osób zgłaszających gotowość do przysposobienia dziecka. W 2019 roku zgłoszono do Publicznego Ośrodka Adopcyjnego 91 dzieci. Z terenu Gminy Miasta Koszalin zgłoszono do ww. Ośrodka 25 dzieci, z czego do przysposobienia zakwalifikowano pozytywnie 9 dzieci.

Tabela nr 8. Adopcje w 2019 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Adopcje krajowe	27	31
Adopcje zagraniczne	1	1
Adopcje wewnątrzrodzinne	19	19

Źródło: Dane POA w Koszalinie

W minionym roku 7 dzieci zgłoszonych z terenu Gminy Miasta Koszalin umieszczono w rodzinach adopcyjnych oraz zaopiniowano sprawy dla 9 dzieci w przysposobieniach wewnątrzrodzinnych. 14 koszalińskich rodzin przysposobiło dzieci. Ponadto w Publicznym Ośrodku Adopcyjnym w Koszalinie funkcjonuje zespół wspierania rodzin adopcyjnych.

2.2. KWALIFIKOWANIE, W TYM SZKOLENIE DLA KANDYDATÓW NA NIEZAWODOWE I ZAWODOWE RODZINY ZASTĘPCZE ORAZ RODZINNE DOMY DZIECKA

Rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim. Rodzina zastępcza w wypełnianiu swoich funkcji kieruje się dobrem przyjętego dziecka i poszanowaniem praw, a także zapewnieniem warunków do prawidłowego rozwoju i wychowania, odpowiedniego stanu zdrowia i poziomu rozwoju. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej wydaje opinię o kandydatach na podstawie przeprowadzonej analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej oraz opinii psychologicznej w zakresie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W 2019 roku 41 osób zgłosiło gotowość od pełnienia funkcji rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych, w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego (w tym jedna osoba jako kandydatka na niezawodową i zawodową rodzinę zastępczą

oraz dwie osoby na niezawodową i zawodową rodzinę zastępczą pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego).

Tabela nr 9. Kandydatury na rodziny zastępcze w 2019 roku

Wyszczególnienie	Liczba osób
Kandydaci na rodziny zastępcze spokrewnione	29
Kandydaci na rodziny zastępcze niezawodowe	12
Kandydaci na rodziny zastępcze zawodowe	1
Kandydaci na rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	2
Kandydaci na rodzinne domy dziecka	0

Źródło: Dane MOPR w Koszalinie

W 2019 roku skierowano na szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej 8 osób. Szkolenie prowadzone było przez Publiczny Ośrodek Adopcyjny w Koszalinie na podstawie programu „Adres Tymczasowy: Opieka zastępcza” opracowanego przez Publiczny Ośrodek Adopcyjny, zatwierdzony przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej decyzją Nr 16/2015/RZ z dnia 2 lipca 2015 roku. W szkoleniu udział wzięło 7 osób. Kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej uzyskało 5 osób, natomiast do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej 1 osoba.

2.3. POPULARYZACJA IDEI RODZICIELSTWA ZASTĘPCZEGO

W roku sprawozdawczym MOPR w Koszalinie prowadził kampanię promującą ideę rodzicielstwa zastępczego, w ramach której wyemitowano w lokalnej telewizji spot, wyprodukowany 2017 roku. Ponadto na terenie Koszalina wyklejono 3 sztuki billboardów, celem popularyzacji i podniesienia świadomości społecznej mieszkańców Koszalina w zakresie pełnienia funkcji opiekuna zastępczego. W styczniu 2019 roku, w ramach kampanii promującej ideę rodzicielstwa zastępczego, MOPR w Koszalinie nawiązał współpracę z Proboszczami koszalińskich parafii katolickich, z prośbą o przekazywanie wiernym, w ramach ogłoszeń duszpasterskich, informacji dotyczącej poszukiwania kandydatów na rodziców zastępczych. W dniu 15 lutego 2019r., z-ca Dyrektora MOPR Urszula Borzęcka, udzielała wywiadu dla Radia PLUS na temat rodzicielstwa zastępczego. W dniu 1 czerwca 2019 roku MOPR w Koszalinie po raz dwunasty zorganizował Dzień Rodzicielstwa Zastępczego wraz z Dniem Dziecka. Spotkanie zorganizowano na Strzelnicy w Manowie wspólnie z SOS Wioską Dziecięcą w Karlinie, w której brało udział około 300 osób. Podczas spotkania wręczono listy gratulacyjne opiekunom zastępczym, którzy obchodzili jubileusz 15 - lecia pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W dniu 7 grudnia 2019 roku, już po raz siedemnasty, MOPR w Koszalinie zorganizował zabawę mikołajkową dla dzieci objętych wsparciem. Tegoroczna zabawa odbyła się w Klubie Inwestor w Koszalinie, a udział w niej wzięło około 300 dzieci w wieku od 1 do 11 roku życia. Przy okazji organizacji ww. przedsięwzięć pracownicy Działu Pieczy Zastępczej rozdawali ulotki propagujące ideę rodzicielstwa zastępczego oraz przekazywali lokalnej społeczności informacje dotyczące możliwości pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej.

3. WSPIERANIE PROCESU USAMODZIELNIENIA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

Osoba usamodzielniana to osoba, która przebywała na podstawie orzeczenia sądu w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę i młodzieżowym ośrodku wychowawczym, a po osiągnięciu pełnoletności opuściła pieczę zastępczą bądź ww. placówki.

3.1. WSPIERANIE OSÓB USAMODZIELNIANYCH W AKTYWNYM UCZESTNICZENIU W ŻYCIU SPOŁECZNO – ZAWODOWYM, KONTYNUOWANIU NAUKI I UZYSKANIU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Osoby usamodzielniane objęte są różnorodnymi formami pomocy m.in. pomocą pieniężną na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki, zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Tabela nr 10. Liczba osób usamodzielnianych korzystających z pomocy finansowej w 2019 roku

Wyszczególnienie	Liczba usamodzielnianych z rodzin zastępczych	Liczba usamodzielnianych z placówek
Pomoc na kontynuowanie nauki	34	16
Pomoc na usamodzielnienie pieniężne	6	1
Pomoc na zagospodarowanie rzeczowe	10	2

Źródło: Dane MOPR w Koszalinie

Tabela nr 11. Wysokość świadczeń udzielonych w 2019 roku usamodzielnianym wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wysokość pomocy
Pomoc na kontynuowanie nauki	161,7
Pomoc na usamodzielnienie pieniężne	27,8
Pomoc na zagospodarowanie rzeczowe	17,3

Źródło: Dane MOPR w Koszalinie

Tabela nr 12. Wysokość świadczeń udzielonych w 2019 roku usamodzielnianym wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wysokość pomocy
Pomoc na kontynuowanie nauki	57,8
Pomoc na usamodzielnienie pieniężne	1,8
Pomoc na zagospodarowanie rzeczowe	6,8

Źródło: Dane MOPR w Koszalinie

W 2019 roku usamodzielnianym udzielano pomocy w podjęciu zatrudnienia poprzez wzmacnianie aktywności własnej wychowanków oraz kierowanie do Powiatowego Urzędu Pracy w Koszalinie, w celu uzyskania ofert pracy. Ponadto kierowano usamodzielnianych na różnego rodzaju

szkolenia oraz programy i projekty umożliwiające podniesienie kwalifikacji zawodowych poprzez współpracę z Ochotniczym Hufcem Pracy.

3.2. POMOC W POZYSKANIU MIESZKAŃ Z ZASOBÓW GMINY

Jednym z zakresów udzielania usamodzielnianym wsparcia jest pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych. W związku z powyższym pracownicy MOPR w Koszalinie pomagają pełnoletnim wychowankom pieczy zastępczej we właściwym skompletowaniu dokumentów i złożeniu ich wraz z wnioskiem o przydział lokalu mieszkalnego w Zarządzie Budynków Mieszkalnych w Koszalinie. W minionym roku 4 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej otrzymało lokal mieszkalny z zasobów gminy.

4. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE

Sytuacje trudne i kryzysy są wpisane w życie rodziny. Dlatego kryzysy skutkować mogą nie tylko osobistym cierpieniem jakiejś osoby, lecz także zachowaniami odbieranymi przez otoczenie jako trudne i nagłe. W kontekście sytuacji dziecka i rodziny podejmowane działania związane są z odizolowaniem członka rodziny, członka rodziny z dzieckiem lub samego dziecka od sytuacji kryzysowej. Ważnym elementem jest skoordynowanie działań instytucji pomocowych tak, aby udzielane wsparcie osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej było skuteczne oraz minimalizowało skutki potencjalnych sytuacji trudnych i zagrożeń.

4.1. ZABEZPIECZENIE ŻYCIA I ZDROWIA MAŁOLETNIICH

W przypadkach, kiedy na skutek nagłego kryzysu w rodzinie, dzieci nie mogą przebywać w swoim środowisku naturalnym, umieszczane są w pieczy zastępczej. Działania interwencyjne podejmowane są m.in. przez pracowników MOPR w Koszalinie, funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, kuratorów Sądu Rejonowego w Koszalinie. W 2019 roku, w wyniku działań interwencyjnych, 12 małoletnich z terenu Gminy Miasta Koszalin trafiło do opieki zastępczej.

4.2. ZABEZPIECZENIE MIEJSC POBYTU DLA RODZINY I DZIECKA

W 2019 roku w realizację powyższego działania wpisała się Fundacja „Zdążyć z Miłością”, która prowadzi dwa mieszkania dla samotnych matek z małoletnimi dziećmi oraz samotnych kobiet, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. W minionym roku z pomocy w postaci pobytu w mieszkaniach skorzystało:

- 6 samotnych matek i 12 dzieci, z których 1 się usamodzielniała wraz z 1 dzieckiem,
- 2 samotne kobiety, z których 1 się usamodzielniała.

Mieszkancki kwalifikowane są na mocy porozumienia z Caritas, MOPR w Koszalinie oraz z OPS z powiatu koszalińskiego. Wszystkie kobiety objęte były pomocą opiekuna mieszkania (osoby wspierającej), psychologa, terapeuty, prawnika, a także logopedy dla dzieci. Fundacja prowadzi świetlicę dla swoich podopiecznych, w której odbywają się zajęcia ze specjalistami i wolontariuszami fundacji. Dodatkowo niektóre z mieszkanki współpracowały z pracownikiem socjalnym z MOPR oraz objęte były nadzorem kuratora sądowego.

W sytuacjach kryzysowych kobietom z dziećmi pomaga również Centrum Kryzysowe dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi „Nadzieja”, które zostało powołane do życia w celu niesienia pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. Mieszkancki i ich dzieci otrzymują bezpłatne schronienie i dalsze wsparcie w działaniach zmierzających w kierunku wyjścia z sytuacji kryzysowej. Maksymalny czas pobytu

w Centrum wynosi 9 miesięcy. Niektóre kobiety skorzystały z tej możliwości w pełni, inne mieszkały tylko kilka dni, pozostałe kilka tygodni lub miesięcy. Praca personelu z mieszkankami Centrum ukierunkowana jest na budowanie ich właściwego systemu wartości. Wspólne obchodzenie świąt oraz uroczystości przyczynia się do wzmocnienia poczucia wartości i godności mieszanek, buduje pozytywne więzi między nimi, jak i między personelem, a mieszkankami. Kobiety i dzieci obejmuje się w Centrum pomocą materialną. Istotnym elementem działań jest praca wolontariuszy z dziećmi. Każda mieszkanka zobowiązana jest do aktywnego współdziałania w procesie wychodzenia z sytuacji kryzysowej, w czym pomocą są indywidualne plany działania. Czas pobytu w Centrum umożliwia kobietom bezpiecznie oczekiwać na wyniki ich działań. Większość mieszanek podczas pobytu rozpoczęła stosowną terapię, niektóre podjęły pracę zarobkową, inne uzupełniały wykształcenie. Stosunkowo niewielki procent mieszanek wraca do miejsca swojego dawnego pobytu, gdzie doznawały przemocy. Kobiety najczęściej rozwiązują swoje problemy lokalowe poprzez wynajmowanie stancji, czasem rozwiązaniem jest pomoc ze strony rodziny, niektóre kobiety przeprowadziły się do innej placówki na dalszy pobyt, a nieliczne do lokalu socjalnego otrzymanego z zasobów Gminy Miasta Koszalin. W 2019 roku w Centrum przebywały 23 kobiety i 35 dzieci.

Dodatkowo Centrum Kryzysowe dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi „Nadzieja” w 2019 roku realizowało projekty z zakresu profilaktyki przemocy i uzależnień, tj. prowadzony był punkt konsultacyjny „Silni Nadzieją”, infolinia dla ofiar przemocy oraz zajęcia profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży.

W 2019 roku Centrum objęło pomocą finansową i niefinansową 20 rodzin, dożywianiem – 29 dzieci, wsparciem w formie wyposażenia dzieci w podręczniki oraz pomoce szkolne – 9 dzieci, 12 dzieci uczestniczyło w programach profilaktyczno – edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa, 32 osoby skorzystały z pomocy psychospołecznej i prawnej ze względu na przemoc lub uzależnienia.

ZAKOŃCZENIE

W 2019 roku rozpoczęto realizację „Miejskiego Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2019 – 2021”. Program ten jest kontynuacją zakończonego już kolejnego trzyletniego Programu. W realizację ww. Programu w minionym roku włączyło się wiele placówek oświatowych, instytucji i organizacji działających na terenie Gminy Miasta Koszalin, pracujących na rzecz dziecka i rodziny. Mieszkańcy Koszalina mogli liczyć na różnego rodzaju formy wsparcia w wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a także zapobieganiu zjawiskom przemocy w rodzinie, wykluczenia społecznego, czy też bezdomności członków rodzin. Ważnym elementem wsparcia rodzin były realizowane prorodzinne kampanie informacyjne, skierowane do mieszkańców miasta, mające na celu zwrócenie uwagi na sytuacje kryzysowe w rodzinach, możliwości uzyskania wsparcia, a tym samym pomocy w rozwiązaniu problemów. W 2019 roku prowadzono wiele szkoleń, warsztatów wspierających rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu zapobiegania różnorodnym patologiom. Promowano wartość i siłę rodziny, poprzez organizację różnego rodzaju zajęć integracyjnych dla wszystkich członków rodzin. Pomimo zakrojonej na szeroką skalę promocji rodzicielstwa zastępczego, w 2019 roku zauważono niewielką liczbę kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Przyjęte do realizacji cele zostały osiągnięte, a w zakresie wniosków na kolejne lata należy z pewnością wymienić:

1. działania profilaktyczne, w tym promowanie wartości rodziny,

2. wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, w tym praca z dziećmi,
3. poszerzanie oferty usług wspierających rodzinę,
4. działania interwencyjne dotyczące zabezpieczenia życia i zdrowia wszystkich członków rodziny oraz miejsc pobytu dla rodziny i dziecka w sytuacji kryzysowej, w tym pobytu w Domu Samotnej Matki,
5. wzmocnienie i profesjonalizacja istniejących form pieczy zastępczej,
6. dalsze prowadzenie kampanii propagujących idee rodzicielstwa zastępczego,
7. utworzenie specjalistycznej placówki wsparcia dziennego, z uwzględnieniem dzieci niepełnosprawnych, prowadzonej przez NGO.

UZASADNIENIE

Obowiązująca od ośmiu lat ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy i powiaty obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny oraz 3-letnich powiatowych programów dotyczących m.in. rozwoju pieczy zastępczej. W związku z powyższym uchwałą nr IV/58/2019 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 28 marca 2019 roku przyjęty został dla Gminy Miasta Koszalin „Miejski Program Wspierania Rodziny

i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2019 – 2021”, który skorelowany został z następującymi dokumentami strategicznymi: Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020, Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020, Wojewódzkim Programem Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014 – 2020, Strategią Rozwoju Koszalina oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koszalin na lata 2016 – 2020.

Realizacja i monitorowanie Programu możliwe jest dzięki danym pozyskanym od podmiotów zaangażowanych w jego realizację, w tym instytucji miejskich oraz organizacji i stowarzyszeń. Dane przekazywane są do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koszalinie, jako koordynatora programu, który do dnia 31 marca każdego roku, w imieniu Prezydenta Miasta Koszalina, przedkłada Radzie Miejskiej opracowany dokument. Sprawozdania z realizacji Programu przygotowywane są w oparciu o wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów wraz z analizą jakościową zmian w obszarze podejmowanych działań.

PREZYDENT MIASTA
Piotr Jedliński

Kierownik
Referatu Spraw Społecznych i Ochrony Zdrowia

mgr Dorota Wajdylewska - Switalska

05.08.2020

Dyrektor
Wydziału Kultury i Spraw Społecznych

mgr Dorota Powitowska